

Uzasadnienie

Plan zadań ochronnych (pzo) dla obszaru Natura 2000 Wilcze Błota PLH220093 opracowano na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 poz. 627 z późn. zm.). Obszar został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r., której aktualne brzmienie zawiera decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2013 Nr 350 poz. 287), jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat, przy czym pierwszy projekt tworzy się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Projekt PZO sporządzono uwzględniając treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 późn. zm.).

Teren na którym znajduje się obszar Natura 2000 Wilcze Błota PLH220093 zajmuje powierzchnię 8,98 ha i stanowi w 100% własność prywatną. Pod względem administracyjnym położony jest w woj. pomorskim – pow. kościerski, gm. Stara Kiszewa.

Teren obszaru Natura 2000 nie pokrywa się z innymi formami ochrony przyrody. Dla obszaru Natura 2000 Wilcze Błota nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 pkt 2, 3 i 3a ustawy o ochronie przyrody.

W lasach prywatnych gospodarka leśna prowadzona jest w oparciu o uproszczone plany urządzenia lasu.

Rozpatrywany obszar Natura 2000 zaprojektowano z uwagi na występowanie gatunku zwierzęcia wymienionego w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43 EWG z dnia 21 maja 1992 r.:

- Strzebla błotna *Phoxinus phoxinus* (kod 6236).

Podczas prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000. W wyniku przeprowadzonych prac nie potwierdzono występowania gatunku strzebli błotnej. Z uwagi na niekorzystne terminy badań w których dokonywano analizy stanu ochrony gatunku, wykrycie gatunku było niemożliwe. Dane literaturowe wskazują jednak na obecność tego gatunku w obszarze Natura 2000. Dla gatunku strzebli błotnej wskazano więc na konieczność uzupełnienia stanu wiedzy.

W ramach prac nad projektem planu dokonano oceny siedliska gatunku strzebli błotnej oraz zidentyfikowano dla tego gatunku zagrożenia: istniejące i potencjalne.

Pełna ocena stanu ochrony dla przedmiotu ochrony 4009 strzebla błotna nie

była możliwa ze względu na termin realizacji projektu. Wykonano jednak ocenę parametru stanu siedliska dla tego gatunku – jest ono w złym stanie ochrony (U2).

Najpoważniejszym zagrożeniem dla gatunku są zmiany stosunków wodnych spowodowane przez działalność człowieka. Występujący na tym obszarze przedmiot ochrony jest zależny od właściwego reżimu wodnego. Obecność rowów melioracyjnych wpływa na poziom zalegających wód, a rezultatem tego jest wypływanie i zarastanie zbiorników ze strzeblą błotną spowodowane przez intensyfikację procesu związanego z ewolucją biocenotyczną – sukcesją, która jest procesem naturalnym, ale w niezaburzonym środowisku przebiega znacznie wolniej. Dodatkowo, zagrożenie stanowią rozproszone zanieczyszczenia wód powierzchniowych wynikające z działalności rolniczej i leśnej. Obszar otoczony jest polami uprawnymi, z których spływają biogeny powodujące przeżyźnienie siedliska i wkraczanie niepożądanych gatunków. Zagrożeniem potencjalnym dla gatunku jest również gospodarka rybacka – wprowadzanie gatunków które mogą konkurować o pokarm z gatunkiem strzebli błotnej (np. karaś srebrzysty) lub gatunków drapieżnych, a także wędkowanie.

Jako cel działań ochronnych dla gatunku ustalono: uzupełnienie stanu wiedzy na temat populacji gatunku, a także utrzymanie wartości wskaźnika parametru struktura i funkcje siedliska powierzchnia siedliska powierzchnia lustra wody na co najmniej dotychczasowym poziomie U2.

Działania ochronne zabezpieczają osiągnięcie wyznaczonych celów ochrony dla gatunku strzebli błotnej.

Działania ochronne związane z ochroną gatunku ryby 4009 strzebla błotna wiążą się z badaniem poziomu wód gruntowych i odpływu oraz wykonaniem zastawek piętrzących lub zatrzymujących wodę w siedlisku. Wskazano również na konieczność uzupełnienia stanu wiedzy z zakresu hydrologii obszaru oraz populacji gatunku. Na etapie opracowywania PZO nie było możliwe przeprowadzenie właściwej inwentaryzacji, dlatego wykonanie tego działania na etapie realizacji PZO jest w pełni uzasadnione.

Jako za działanie ochronne dla gatunku strzebli błotnej wskazano również na działanie z zakresu modyfikacji gospodarki rybackiej w obrębie zbiorników wodnych będących siedliskiem strzebli błotnej poprzez wyłączenie ich z użytkowania wędkarskiego i rybackiego. Potrzeba wykonania ww. działania wynika ze stwierdzonych w zał. 3 do projektu zarządzenia potencjalnych zagrożeń: F użytkowanie zasobów biologicznych inne niż rolnictwo i leśnictwo – gospodarka rybacka prowadzona bez uwzględnienia wymogów ochronnych gatunku może prowadzić do pogorszenia stanu ochrony gatunku. Możliwość wprowadzenia ryb z którymi strzebla konkuruje o pokarm (np. karaś złocisty), lub ryb drapieżnych, F02.03 wędkarstwo - wędkarstwo może wpłynąć niekorzystnie na liczebność populacji strzebli błotnej, która może być wykorzystywana przez wędkarzy jako żywa przynęta, K03.01 konkurencja - konkurencja z gatunkami rodzimymi i obcymi będąca rezultatem celowego zarybiania wpływa niekorzystnie na stan zachowania populacji, konkurencja o bazę pokarmową np. z karasiem srebrzystym, K03.04 drapieżnictwo – wprowadzanie do zbiorników wodnych będących siedliskiem strzebli błotnej gatunków drapieżnych np. szczupaka.

Działania w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotu ochrony należy

przeprowadzić zgodnie z zaleceniami zawartymi w przewodnikach metodycznych opracowanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Analiza dokumentów planistycznych wykazała, że zagrożenie dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 może stanowić brak informacji o obszarze Natura 2000 Wilcze Błota zarówno w treści jak i na załączniku kartograficznym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Stara Kiszewa. W celu ograniczenia możliwych negatywnych skutków wynikających z realizacji ustaleń wymienionego dokumentu, konieczne było wskazanie zmian do wprowadzenia w studium obszaru Natura 2000 Wilcze Błota. Nie przewiduje się konieczności wprowadzania zmian w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.

Nie przewiduje się potrzeby sporządzenia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 Wilcze Błota.

Pełna ocena stanu ochrony siedlisk i gatunków powinna odbywać się co 10 lat, w ramach kolejnych PZO.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu PZO. W tym celu zorganizowano dwa spotkania dyskusyjne, których tematem były zapisy w projekcie PZO. Informację o przystąpieniu do sporządzenia PZO zamieszczono na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Stara Kiszewa, Starostwa Powiatowego w Kościerzynie oraz w prasie (Gazeta Wyborcza z dnia 08.10.2013 r.).

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 05.02.2014 r., na tablicach ogłoszeń w RDOŚ w Gdańsku (wywieszono dnia 11.02.2014 r, zdjęto 21.03.2014 r.), na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku (z dnia 11.02.2014 r.) oraz przesłane z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń do Urzędu Gminy Stara Kiszewa, a także Starostwa Powiatowego w Kościerzynie oraz opublikowane za pośrednictwem prasy – Gazety Wyborczej z dnia 11.02.2014 r. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły uwagi i wnioski od: Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (e-mail z dnia 10.03.2014 r.) oraz od Nadleśnictwa Kościerzyna (pismo z dnia 04.03.2014 r.).

W odniesieniu do uwagi Nadleśnictwa Kościerzyna: *„dopuszczono w działaniach ochronnych stosowanie rębni przerębowej. Nadleśnictwo Kościerzyna prowadzi nadzór nad gospodarką leśną na przedmiotowym terenie będącym własnością Wspólnoty Wiejskiej Wilcze Błota na podstawie uproszczonego planu urządzania lasu wsi Wilcze Błota. W tym planie określono wiek drzewostanu na 36 i 51 lat. Zabieg, który należy wykonać to trzebież wczesna i trzebież późna. Rębnie*

wykonuje się w drzewostanach dojrzałych, w celu odnowienia lasu. Drzewostan w tym wieku jest zbyt młody aby użytkować go cięciami rębными, dlatego wnioskuje o zmianę tego zapisu dostosowując go do wskazówek gospodarczych uproszczonego planu urządzania lasu” organ tut. wyjaśnia: uwaga dotyczy siedliska przyrodniczego które dopiero jest proponowane jako przedmiot ochrony, jeszcze jednak nim nie jest – dlatego nie zostało umieszczone w projekcie zarządzenia.

Odnosząc się do uwag Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska:

- „Zgodnie z opinią Biura Prawnego w Ministerstwie Środowiska dotyczącą opiniowania aktów prawa miejscowego: Numerowanie aktów prawa miejscowego, w tym zarządzeń, jest praktyką niemającą oparcia w obowiązujących przepisach prawnych: rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2012r. w sprawie Zasad techniki prawodawczej (Dz. U. Nr 100, poz. 908) nie przewiduje bowiem numerowania żadnego rodzaju aktu prawnego. Ponieważ rozporządzenie to ma na celu wprowadzenie jednolitej konwencji redagowania wszystkich aktów normatywnych, numerowanie aktów prawa miejscowego konwencją tą łamie. Ponadto, praktyka numerowania aktów normatywnych nie może być uzasadniona funkcją identyfikacyjną, gdyż funkcja ta pełniona jest przez nadanie pozycji w dzienniku urzędowym, w którym akty normatywne zostały opublikowane. W świetle powyższego numerowanie aktów prawa miejscowego nie jest zabiegiem właściwym z punktu widzenia zasad poprawnej legislacji.”
- „jedynym przedmiotem ochrony w obszarze jest strzebla błotna.”,
- „proszę do opisu granic zastosować właściwy układ współrzędnych”,
- „zastosowano złą nazwę układu współrzędnych”,
- „mapa mało czytelna”,
- „proszę opisać na czym polegają te zmiany” (dotyczy zapisu zagrożenia J02 – spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych),
- „jeżeli są dobrze rozpoznane to po co to? Proszę całkowicie przeformułować cel”. (dotyczy zapisu celu działań ochronnych – „Zasoby przedmiotu ochrony w pełni rozpoznane, określone zagrożenia, cele i działania ochronne”),
- „Proszę usunąć chyba, że to jest w ramach programów wodno-środowiskowych. Wtedy trzeba również dopisać działania obligatoryjne.” (dotyczy zapisu działania fakultatywnego),
- „to bardzo dziwny zapis? Chyba chodzi o monitoring stanu ochrony zgodnie z metodyką GIOŚ. Proszę uzupełnić terminy. (dot. zapisu działań z zakresu monitoringu)” (dot. działań z zakresu monitoringu),

organ tut. wyjaśnia: uwagi uwzględniono.

Odnosząc się do uwagi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska: „a to nie będzie robione w ramach monitoringu gatunku?” (dot. zapisu działania z zakresu uzupełnienia o stanie wiedzy), organ tut. wyjaśnia: działanie z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy „przeprowadzenie badań nad oceną stanu populacji i siedliska dla gatunku, na podstawie metodyki GIOŚ. Pełna ocena wg. metodyki GIOŚ. Przeprowadzenie odłowów strzebli błotnej przez ekspertów (ichtiologa) w terminie do tego optymalnym (zgodnie z metodyką GIOŚ)” zostało zaplanowane do wykonania w drugim roku obowiązywania pzo. W przypadku gdy występowanie gatunku strzebli

błotnej zostanie potwierdzone w wyniku tego działania wdrożony zostanie od trzeciego roku obowiązywania pzo monitoring tego gatunku.

Odnosząc się do uwagi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „*jeżeli nie ma wskazań to proszę usunąć ten załącznik i napisać w uzasadnieniu, że po analizie dokumentów planistycznych nie wskazano potrzeby etc*” (dot. zapisów wskazań do zmian dokumentów planistycznych), organ. tut. wyjaśnia: po przeanalizowaniu zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stara Kiszewa, zaszła konieczność wskazania wprowadzenia zmian w tym dokumencie. Wskazania do zmian zostały zawarte w załączniku nr 6 do projektu zarządzenia.

Informacje o projekcie planu zadań ochronnych zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnionym przez stronę internetową www.wykaz.ekoportal.pl pod numerem 842/2013.

Projekt zarządzenia został uzgodniony z Wojewodą Pomorskim w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.) pismem znak NK.II.0041.28.2014.MM z dnia 15 kwietnia 2014 r..

Ocena skutków regulacji (OSR)

do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Wilcze Błota PLH220093

1. Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz.U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Zarządzenia będzie bezpośrednio oddziaływać na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Gdańsku, Gminę Stara Kiszewa, Starostwo Powiatowe Kościerzynie, Wspólnotę Wiejską Wilcze Błota oraz właścicieli i zarządców terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000.

3. Konsultacje społeczne

W opiniowaniu i konsultacjach społecznych projektu planu zadań ochronnych uczestniczyli przedstawiciele: Urzędu Gminy Stara Kiszewa, Sołectwa Wilcze Błota, Wspólnoty Wiejskiej Wilcze Błota, Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Gdańsku, Biura Powiatowego w Kościerzynie, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Oddział Powiatowy w Kościerzynie, Nadleśnictwa Kościerzyna, Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego, Oddział Terenowy Kartuzy, Okręgowej Rady Łowieckiej w Gdańsku oraz społeczeństwo, na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. Zm.) oraz art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Koszty działań ochronnych w ciągu 10 lat obowiązywania planu oszacowano na ok 20 tys. zł, wyceniając koszty działań dotyczących ochrony czynnej gatunków zwierząt oraz ich siedlisk, dotyczących utrzymania lub modyfikacji metod gospodarowania i dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony. Koszt planowanego monitoringu oszacowano na około 30 tys. zł.. Środki te planuje się pozyskać z funduszy wspierających finansowo działania ochronne na obszarach cennych przyrodniczo, np. WFOŚiGW w Gdańsku, NFOŚiGW, EFRR.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- 1) „Dyrektywie siedliskowej” - Dyrektywie Rady 79/43 z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej flory i fauny;
- 2) „Dyrektywie ptasiej” - Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.